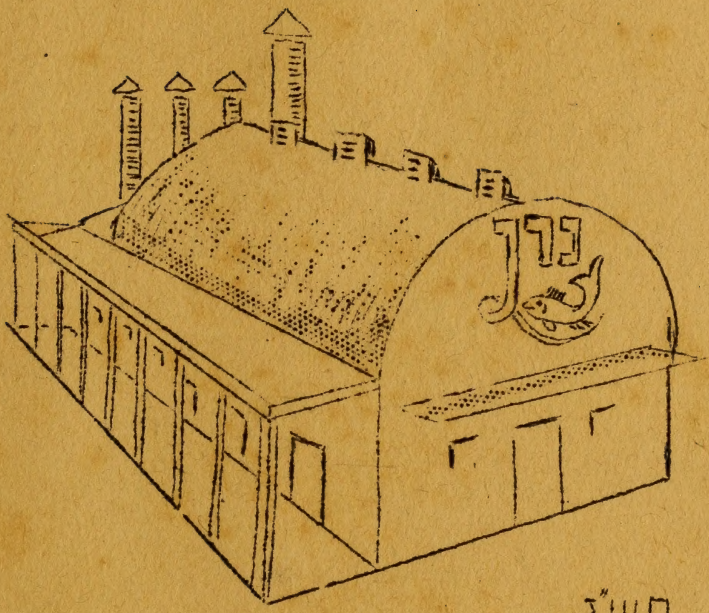
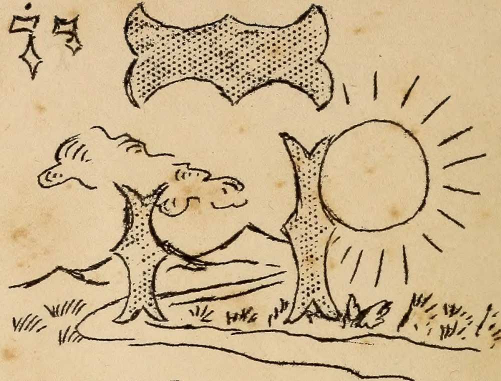

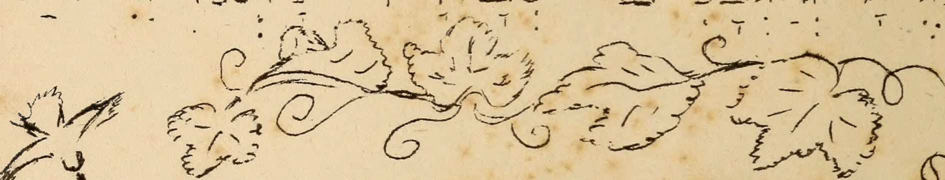
תש"ז.

ההדפסה וההכפלה
ב״פלי בה״, חיפה, רח׳ המלכים 61

יוֹם אֶחָד יוֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב

הִנֵּה הַסְּתָו עָבַר, הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ,
הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ. עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ הַתְּאֵנָה חָנְטָה
פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ

הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ

עֲנָנִים הִתְפַּזְּרוּ וְאֵינָם:

הַשָּׂדוֹת מוֹרִיקִים וּמְשַׂגְשְׂגִים:

כִּי תָבֹאוּ

אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי
נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת
קְצִירָהּ וַהֲבֵאתֶם אֶת
עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם

עומר עומר תבואה חדשה
באגד אגדות בבר
באלם אלומות בכר.

המלילות רכות גרעינים
זרעי הברכה עוד ספונים.
עומר, עומר...

האדמה תשא רוב תגמול
ברוך יכרך בידינו היבול.
עומר, עומר...

עומר עומר בן קמה
זו ברכת האדמה
הוא יובא הלום
ויונף תנופה לרום.

מבאר שבע ועד דן
חג חטה וחג דגן
פה יגל יוגב צעיר
בתנובת הניר.
עומר, עומר...

יבורך כל זיו שדי
פרי עמל עמל ידי
באה באה מעמר
קול נשא ונזמר.
עומר, עומר...

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן לְכָל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה חֹדֶשׁ הָאָבִיב

ובחדש האביב בארבעשר בו
פסח הוא זמן חרותנו כי בעצם
היום הזה יצאו אבותינו ממצרים

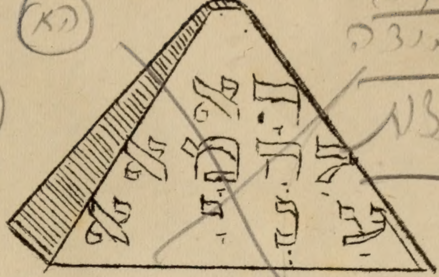
זָכוֹר אֶת הַיּוֹם אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים

הדינו מוכנים ומזומנים לספר ביציאת
מצרים ביחד עם כל ישראל.

לחמא הא

עניא

דמקום
פורמנדה
שלש מצות

די אכלו
אבהתנא בארעא
דמצרים כל דכפין ייתי ויכול
כל דצריך ייתי ויפסח

השתא עבדי -
לשנה הבאה בני חורין

השתא נמקים אחינו במחשכי הגלות -
לשנה הבאה בארעא דישראל

השתא ~~הכא~~ - *מלחמת גבורה על החרות*
לשנה הבאה בתוך מדינה יהודית

מה נשתנה הלילה הזה מכל
הלילות שבכל הלילות.
ובכל הימים אנו שקועים בחולין וטרודים
בדאגות והלילה הזה הננו מכנסים בביתנו
מסבים יחדיו ומכונים את לבנו לחזון הפדות.

ד

עבדים היינו לפרעה במצרים

ואילו לא יצאו אבותנו ממצרים -
הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים
היינו לפרעה במצרים

ממצרים גאלתנו
ומבית עבדים
פדיתנו

ואם כי כלנו חכמים כלנו
נבונים מצוה עלינו לספר
ביציאת מצרים

במתי מעט, בשבעים
נפש ירדו אבותינו מצרימה.
ובני ישראל פרו וישרצו
וירבו

ויעצמו במאד מאד.
ויקם מלך חדש
על מצרים, אשר
לא ידע את יוסף.
ויאמר אל עמו: הנה עם בני ישראל
רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו
פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה
ונוסף גם הוא על שונאינו.

וישימו עליו שרי
מסים למען ענותו בסבלותם
ויבן ערי מסכנות לפרעה את
פתום ואת רעמסס. ויעבידו
מצרים את בני ישראל בפרך.

ויאנחו בני ישראל
ותעל שועתם השמימה

הצא מצוה אל־אחיך
וירא בסבלותם

מה נפחת בי את הנשמה הזאת, למה נתת
בי הלב הזה לחוש כל צרה, כל מכאוב וכל
און לשאת ולסבול עם כל נדכא ועם כל
אמלל וידי אסורות לבלי הושיע? עד מתי?

בא מצרימה ובאת אל הנעבים ואל
האמללים, אל כל הנאנחים והנדכאים
ואמרת אליהם כי עבדים הם - והם
לא ידעו; וכי גדול ענים ונורא
לחצם - והם לא יאמינו ופקחת
את עיניהם בחזק-יד על כל
לחצם ועל כל ענים וגאלת
אותם. ועם רב ימשך
אחריך מקרב אחיך אשר לא
ידעת ואשר לא ידעוך. ועשית
מן התולעים - אדם ומן
האדם-עם ומעפרות
חול - ארץ.

וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי
בָרַח הָעָם וַיֵּהָפֵךְ לְבַב
פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו. מַה זֹּאת
עָשִׂינוּ כִּי שִׁלַּחְנוּ אֶת
יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ.

וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ
אַחֲרֵיהֶם כֹּל סוּס פַּרְעֹה
רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל תּוֹךְ
הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת
בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם
נָסִים לִקְרָאתוֹ.

בצאת
ישראל
ממצרים
בית יעקב
מעם לועז:
היתה יהודה
לקדשו, ישראל ממשלותיו, הים
ראה וינוס, הירדן יסוב לאחור,
ההרים ירקדו כאלים גבעות כבני צאן:

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים

עבדים היינו בכל דור ודור ובכל אתר ואתר, נפוצים בין העמים, נמקים במחשכי הגלות, משעבדים יובלות על יובלות בכל קצות הארץ. לא ידענו מרגע וחיינו תלויים לנו מנגד.

היתה עלי יד ד׳ ויוציאני ברוח ד׳
ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות. והעבירני עליהם
סביב סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות מאד.
ויאמר אלי בן-אדם, התחיינה העצמות האלה! ואמר ד׳ אלהי,
אתה ידעת! ויאמר אלי, הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם:
העצמות היבשות, שמעו דבר ד׳: כה אמר ד׳ אלהי לעצמות
האלה, הנה אני מביא בכם רוח וחייתם ונתתי עליכם גידים
והעליתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח
וחייתם. ונבאתי כאשר צויתי ויהי קול כהנבאי, והנה
רעש, ותקרבו עצמות, עצם אל עצמו, וראיתי והנה עליהם
גידים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם.
ויאמר אלי: הנבא אל הרוח, הנבא בן-אדם ואמרת אל הרוח:
כה אמר אלהי: מארבע רוחות באי הרוח ופחי בהרוגים האלה
ויחיו. והנבאתי כאשר צוני, ותבא בהם הרוח ויחיו ויעמדו
על-רגליהם, חיל גדול מאד מאד. ויאמר אלי: העצמות
האלה, כל-בית ישראל המה הנה אומרים: יבשו עצמותינו
ואבדה תקותנו, נגזרנו לנו. לכן הנבא ואמרת אליהם:
כה אמר ד׳ אלהי: הנה אני פותח את קברותיכם והעליתי
אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל-אדמת ישראל, ונתתי
רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם על אדמתכם.

להוסיף צבע

רא

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיָּב
אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ
כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרָיִם

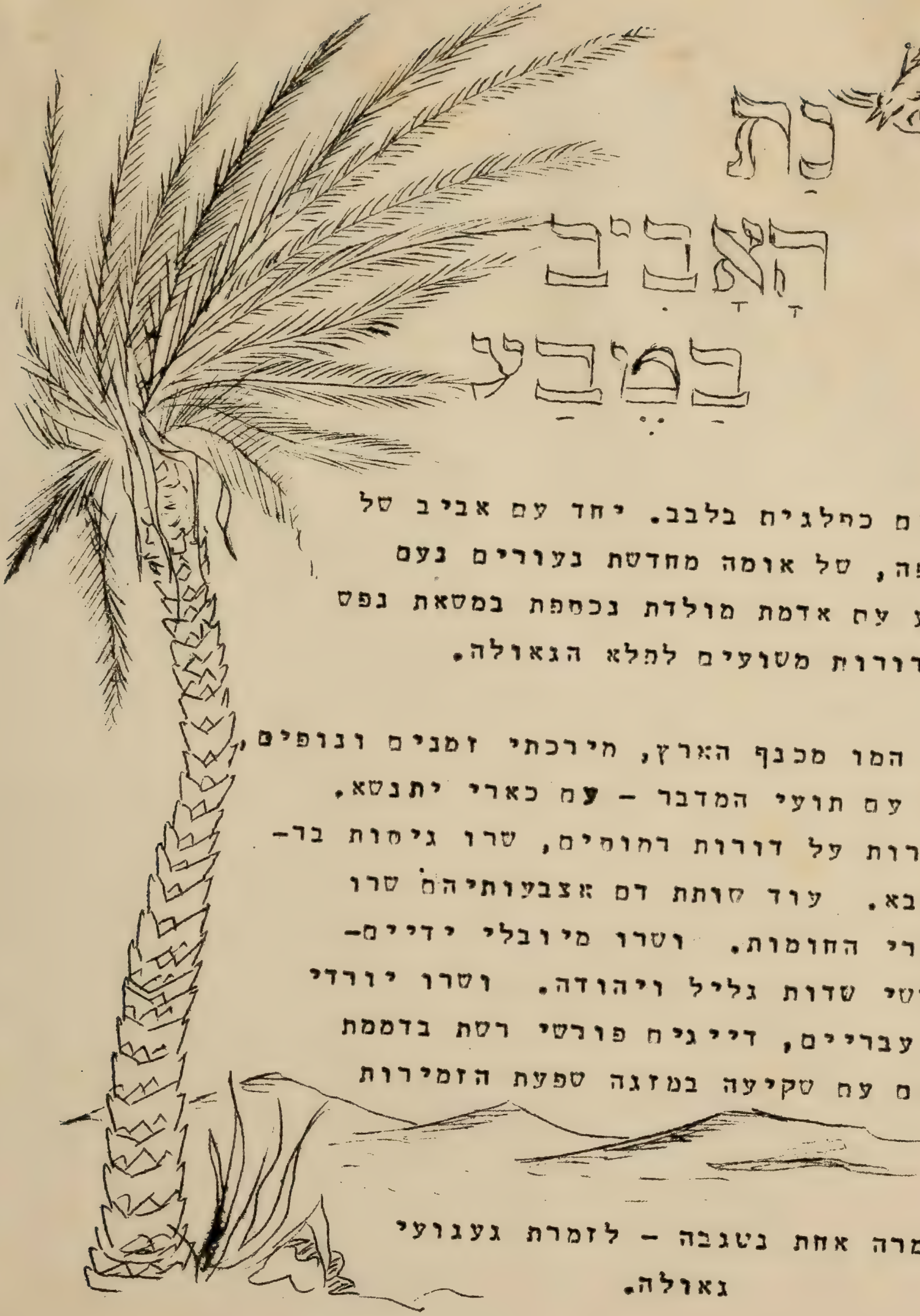
עֲבָדִים הָיִינוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּבְכָל
אֲתַר וַאֲתַר, נְפוּצִים בֵּין הָעַמִּים,
נְמַקִּים בְּמַחֲשַׁכֵּי הַגָּלוּת, מְשֻׁעְבָּדִים
יוֹבְלוֹת עַל יוֹבְלוֹת בְּכָל קַצְוֹת
הָאָרֶץ. לֹא יָדַעְנוּ מַרְגֹּעַ וְחַיֵּינוּ תְּלוּיִים
לָנוּ מִנֶּגֶד.

היתה עלי יד ד׳ ויוציאני ברוח ד׳
ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות. והעבירני עליהם
סביב סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות מאד.
ויאמר אלי בן-אדם, התחיינה העצמות האלה! ואמר ד׳ אלהי,
אתה ידעת! ויאמר אלי, הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם:
העצמות היבשות, שמעו דבר ד׳: כה אמר ד׳ אלהי לעצמות
האלה, הנה אני מביא בכם רוח וחייתם ונתתי עליכם גידים
והעליתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח
וחייתם. ונבאתי כאשר צויתי ויהי קול כהנבאי, והנה
רעש, ותקרבו עצמות, עצם אל עצמו, וראיתי והנה עליהם
גידים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם.
ויאמר אלי: הנבא אל הרוח, הנבא בן-אדם ואמרת אל הרוח:
כה אמר אלהי: מארבע רוחות באי הרוח ופחי בהרוגים האלה
ויחיו. והנבאתי כאשר צוני ותבא בהם הרוח ויחיו ויעמדו
על-רגליהם, חיל גדול מאד מאד. ויאמר אלי: העצמות
האלה, כל-בית ישראל המה הנה אומרים: יבשו עצמותינו
ואבדה תקותנו, נגזרנו לנו. לכן הנבא ואמרת אליהם:
כה אמר ד׳ אלהי: הנה אני פותח את קברותיכם והעליתי
אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל-אדמת ישראל, ונתתי
רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם על אדמתכם.

יהוסף צור

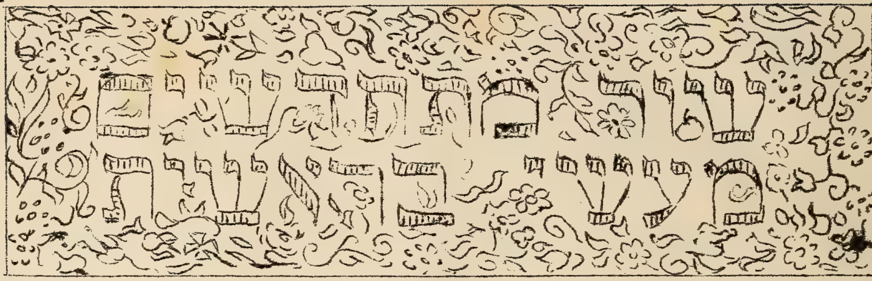
רנת האביב במיבע

כהרים כחלגית בלבב. יחד עם אביב של
תקופה, של אומה מחדשת נעורים נעם
המגע עם אדמת מולדת נכחפת במשאת נפש
של דורות משועים לחלא הגאולה.

המו מכנף הארץ, חירכתי זמנים ונופים,
שרו עם תועי המדבר - עם כארי יתנשא.
ודוררות על דורות רחוקים, שרו גיחות בר-
כוכבא. עוד שותת דם אצבעותיהם שרו
שומרי החומות. ושרו מיובלי ידיים-
חורשי שדות גליל ויהודה. ושרו יורדי
ים עבריים, דייגים פורשי רשת בדממת
הרים עם שקיעה במזגה שפעת הזמירות

לזמרה אחת נשגבה - לזמרת געגועי
גאולה.

חיים זכים צעירים
נובעים פורצים סביב בהחון
אורות פרחים ושירים
אורות זהב פרחי בשמים
כל היצורים פורחים.

כל הלבבות העלו נצה
ובגיל וחשק זורחים
והשירים! שירי פלאים
ישיר כל עוף פורח
כל עץ ישיר, כל אבן מקיר
כל העולם פורח.

ניבים דוברים אלי זרעינו
במענית לבב
ויום יגיע והיינו
לשבלי זהב.

וילד רך יבא אליך
פרחי דגן לבר.
והלך דל במללותיך
רעבונו ישבור.

חרוש חורש וזרע זורע
במענית הלב
ובאו באו אח ורע
לחג קציר קרב.

מכרוז

יקום דור חדש דור גדול מלומד
דור אחרון לשעבוד וראשון לגאולה.

דגלו משיאו, בראש ההרים
סלו דרך לרבבים הלא

ממעמקים תדבר מזמן

מגדם הלא חיים

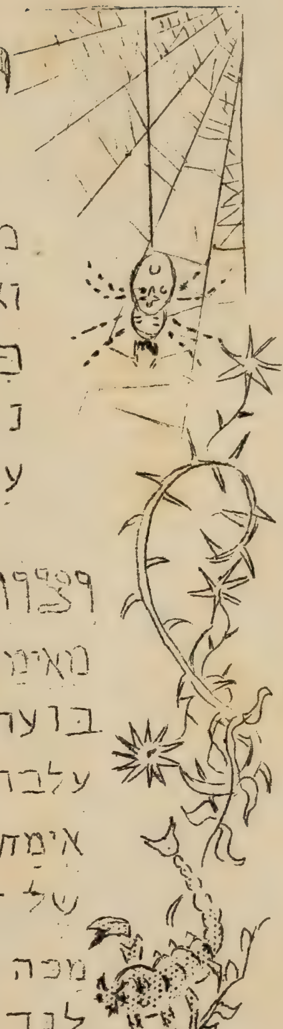
חרב העפיל והבקיע

עלה והעל המנורה הבאות

וניתקה השלשלת.

אגדת לה יפי אלנה
ימיה
וזוף

יערות של שנאה

מסביב מיראים,
מלפנים, מאחור, מכל אז עד כל עתה,
ואנו, נקלעים ממוצרים אל מצרים,
פצועים, נרדפים נגשש מהדתה,
נגשש ונתעה בין מוקשים ופחים,
עזובים מאדם, מאלהים- נשכחים.

וצורב מחרפת השחיטות ומסעיר מזכרון
מאימת הגויות הנמשות-מחריד [ההקות,
בוער בקלון ובזעם, יוקד בשועת שלומים
עלבון קפריסין ועתלית - -
אימת הטובעים מול החוף, זעת הגויות הנמשות
של זקנים, ילדים ונשים
מכה על לבנו כתוף הגורל, חקוקה בנפשנו באבל,
לגבורת בראשים - - [כבאות

איכה נשא?

אִיכָה נִשָּׂא כֹּל זֹאת עִם פַּטִּישֵׁי סְלָעִים וְחֶרְמֵשֵׁי שָׂדוֹת,
וְלֹא תִרְפֶּה הַיָּד, רֶגֶל לֹא תִמְעַד וְלֵב לֹא יִשְׁבֹּת:
אֵיכָה נִשָּׂא כֹּל זֹאת?

לְמִי יֵשׁ לֵב לָשֵׂאת יוֹמָם וָלֵיל, יוֹמָם וָלֵיל
אֶת הָאֵימָה שֶׁל הֱיוֹת גַּרְדּוֹם תָּמִיד בִּמְלֹא תֵבֵל?
לְמִי יֵשׁ לֵב, לְמִי יֵשׁ לֵב לְזֹאת?

לְמִי דְמָעוֹת לִבְכּוֹת בְּכִי עֶלְבּוֹן וְיָתוֹם
עַל בַּלָּהוֹת תִּינוֹק, תּוֹעֶה בִּיעָרוֹת עֵירֹם?
לְמִי דְמָעוֹת, לְמִי דְמָעוֹת לְזֹאת?

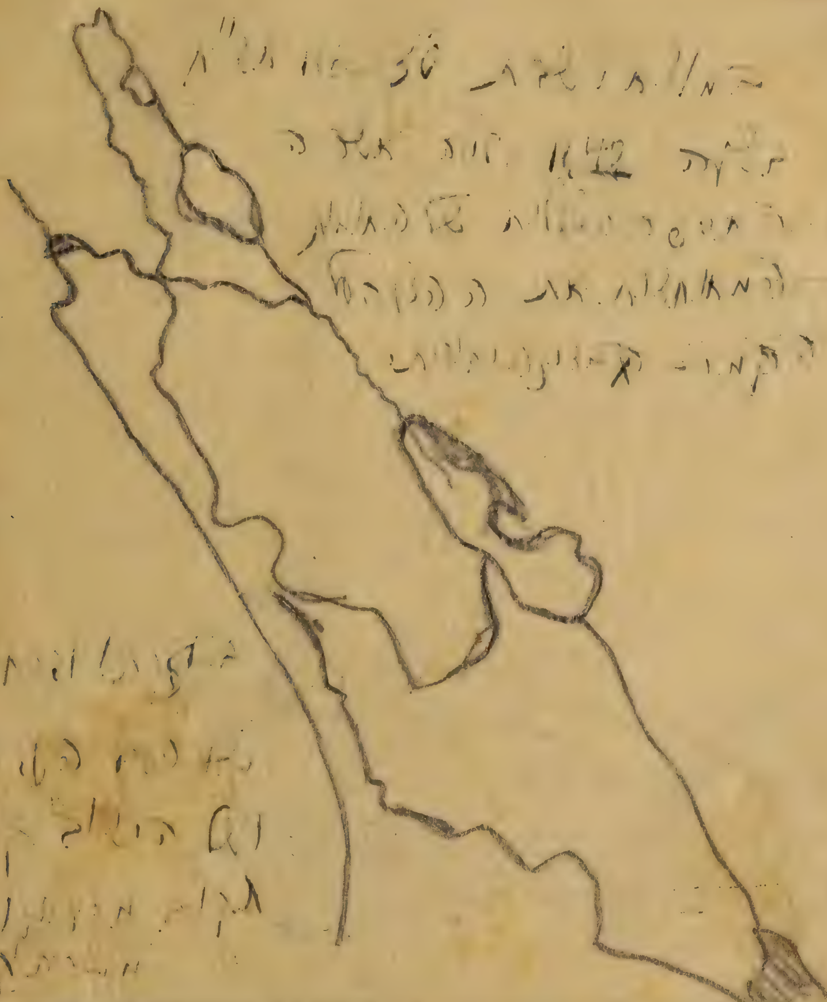
אֵיכָה הָיְתָה עִתֵּנוּ – עֲמוֹרָה,
זְוָעוֹת לֵיל־לֵיל וַחֲרָדוֹת יוֹם־יוֹם,
אֵיכָה הָיְתָה?
אֵיכָה הָיְתָה לָנוּ תֵבֵל לִסְדוֹם?!!

מם

יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם
וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה
וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה
חַלְלֵי בַת עַמִּי.

נקדש

זכר חללי ישראל

נזכור ~~[illegible]~~ את אחינו
בדרכים ללא דרך רודפי להבות
נפרדים במחנות הרעב / בספינות
רעועות בלב ימים ובלבם חזון
העליה למולדת.

נזכור את אלה אשר הלכו
הראשונים — נפלו הראשונים.

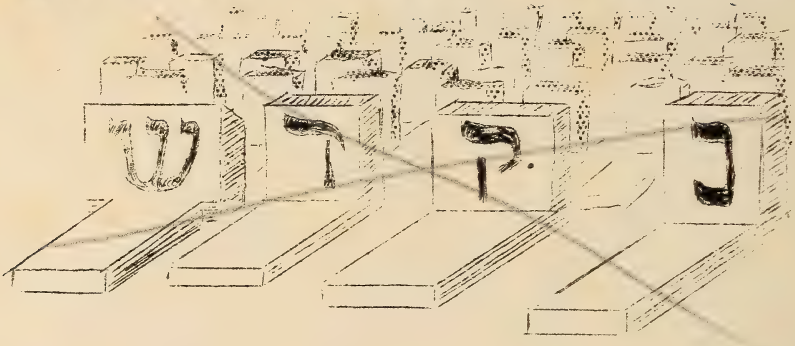
נזכור הבנים והבנות אשר חונכו
לטוהר ולשלמות — לאהבת המולדת
נטועה היתה עמוק בלבבם.

נזכור — מוצאם להכות באויב השטן
לאורו ~~[illegible]~~ הדורות לרשת עצמה — ואבו
~~[illegible]~~ חטאת — חולשה.

עם זכרם נלחם!
עם מפעלם — נגן ונצח!

דוד

יהודי ישראל בכלאי גולה
שרעבו נהרגו, נטבחו ונשרפו חיים
על קדושת נצח קיומנו!
ועלה על לב זכר גבורינו לוחמי
פדות ישראל בארצו!
יזכור עם ישראל את אחינו
בדרכים ללא דרך, רדופי להבות
ופחדים במחנות-העוני ובספינות
רעועות בלב ימים ובלבם חזון
העליה למולדת.

שפוך חמתך אל
הגוים אשר לא ידעוך
ועל הממלכות אשר
בשמך לא קראו: כי אכל
את יעקב ואת נוהו השמו:
שפך עליהם זעמך
ותשמידם מתחת פני
השמים.

מנעי קולך מבכי ועיניך:
מדמעה כי יש שכר לפעולתך:
ושבו מארץ אויב.

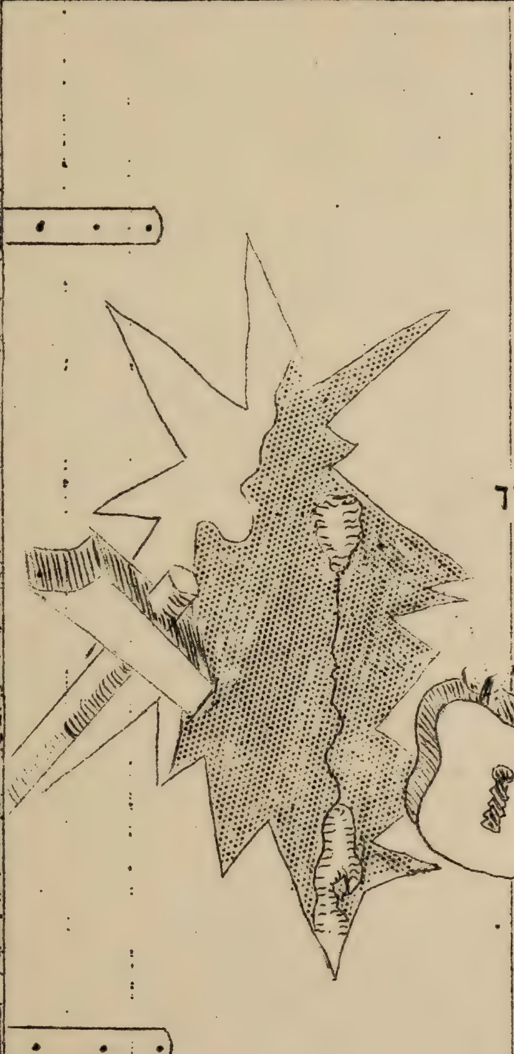
וְהִיא שֶׁעָמְדָה
לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ, שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבָד
עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ: אֶלָּא שֶׁבְּכָל
דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ:
וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם.

אִם הַרְרֵי נֶשֶׁף עָלֵינוּ נֶעֶרְמוּ
לֹא דָעֲכוּ כָּל־הַנִּצוֹצוֹת לֹא תַּמּוּ
מֵהַרְרֵי הַנֶּשֶׁף עוֹד נַחְצוֹב לֶהָבָה
מִנְּקִיקֵי הַסְּלָעִים סַפִּירִים לְרִבָבָה

מתוך אכזבה מרה על הבטחות שהופרו ועל ברית ידידות שנותקה, מתוך חבל רב ומצוקה קשה - נעמוד איש איש על מקומו ונמשיך בכל כחו כחותינו בעבודה וביצירה גם בימי מצוקה אלה, עד שמתוך חשכת הימים יבקע שביב אור גם לנו, לעם הנושא את נפשו לגאולה במולדתו.

אנחנו עדה עקשת,
עדת יעקב מדור דור.
מי לארץ, ארץ מורשת,
דרכנו יחסם ויגדר?
בגלגול לדה מחדשת
נפרץ כל שער וגבול
וחשלנו ידינו כעשת
להתיר מסיח כבול.
סלנו זאת היבשת,
העמק, ההר והגיא.
לא עוד תקותנו נואשת,
עוד חי ישראל, עוד חי!

התנער דור עזוז וגבור,
דור גבור מלחמה
דור אחרון לשעבוד
וראשון לגאולה אנחנו!
אל אף השטים וחמתם
הננו ועלינו!
במערה! — — —
האזינו!
הסערה גם היא
קוראת לנו! ההינו
— — — — — — — — —
הננו ועלינו!

בין גבולות והריח ללא דרך
בלילות חשוכי ככבים
שירות של אחים מבלי הרף
לחולדת אנו מלוים.

לעולל ולרך
שערים פה נפתח
למך ולזקן
אנו פה חומת מגן.

אם השער סגור אין פותח
את השער נשבור ונתוץ
כל חומה בצורה ננגח
וכל סדק נרחיב ונפרוץ.

לעולל ולרך...

שירה על בכי ועל צער
ישען על זרועי שב זקן
גם לזה שסגר את השער
עוד יבא יום נקם ושלם.

לעולל ולרך
שערים פה נפתח
למך ולזקן
אנו פה חומת מגן.

צפוף נדליק משואות בראשי ההרים!
עוד נחלל דרך לרדופים על צואר!
עוד נקים בית לעולם שטורף,
ממעמקים נחצב מים,
מרגבים נעלה חיים,
ונקרע את מגלת הזדון אשר גזרה על השממה
לקדשה, ואת המזימה אשר אמרה להחניקנו-נפר!
עוד נפרץ שערים כאשר פרצנו בדרך-לא-דרך,
בשביל-לא-שביל, מעבר לרכסי הצורים,
בין משברי ים סוער
עוד נחתור כאשר חתרנו
עוד נעפיל כאשר העפלנו
עוד נבקיע כאשר הבקענו.

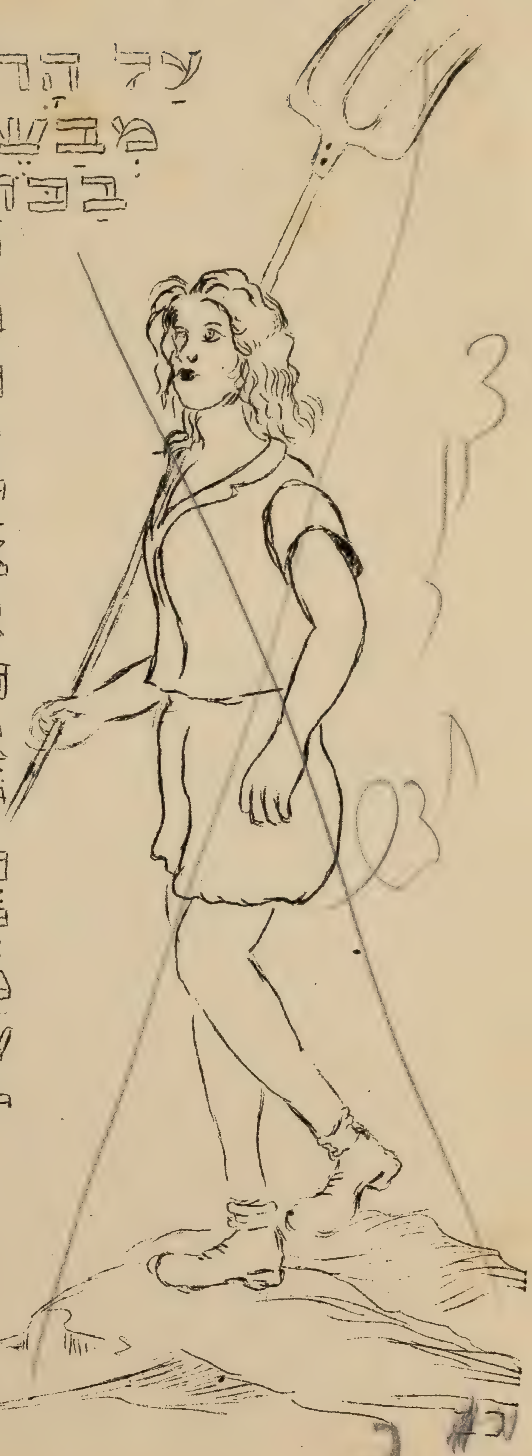
שלשום שדדנו,
אתמול השמדנו,
היום חרדנו, נמרד גם מחר.
ובלהט-צער,
ובמחץ-סער
נפרוץ כל שער סגור ומוגר.
כל עוד בלבנו תיקד התוחלת –
לא תנתק השלשלת.

שלשום צפינו,
אתמול מרינו,
היום עלינו ונעל מחר.
ומעצור אין
לעוף בשטים
ולאח ואחות הבאים מנכר.
עלה נעלה למכורה הגואלת,
לא תנתק השלשלת.

שיר-עז נשירה,
מוקד נבעירה
ושביל נאירה לאח נודד,
את שביל-הנער
להוד וזהר
ולחיי-טהר של עם עובד.
כבה לא תכבה לעולם הגחלת
ולא תנתק השלשלת...

על הר גבה עלי לך:
מבשרת ציון הרימי
בכח קולך מבשרת
ירושלים: שאי
סביב עיניך וראי
כלם נקבצו באו
לך: בניך מרחוק
יבאו ובנותיך על
צד תאמנה: מי
אלה כעב תעופינה
וכיונים אל
ארבותיהן: כי
לי איים יקוו
ואניות תרשיש
להביא בניך
מרחוק: ופתחו
שעריך תמיד
יומם ולילה לא
יסגרו:

והיה ביום ההוא
יטפו ההרים עסיס
והגבעות תלכנה חלב
וכל אפיקי יהודה ילכו
מים: ובנו
חרבות עולם שוממות
ראשונים יקוממו: וחדשו
ערי חרב שוממות דור
ודור ובנו בתים וישבו
ונטעו כרמים ואכלו
פרים: ונתן
עץ השדה
את פריו
והארץ תתן
יבולה: ולא יהיו עוד
בז לגויים וישבו
לבטח ואין מחריד:

נברך על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שנתן לנו לאכול מפריה ולשבע מטובה.

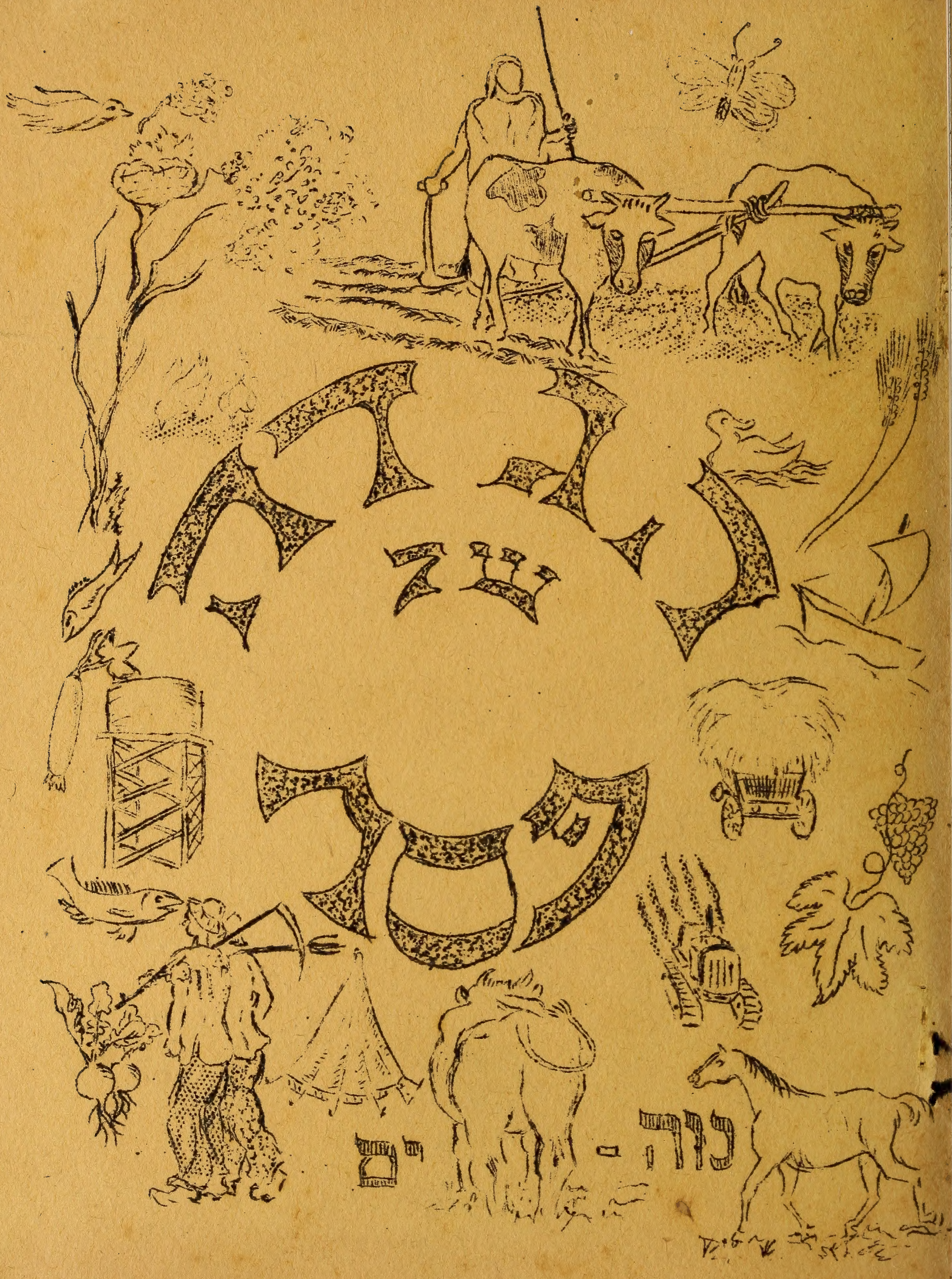
נברך על אשר גאלנו והגענו ללילה זה לאכול בו מצה ומרור.

כן נגיע למועדים ולרגלים הבאים לקראתנו בשלום שמחים בבנין ארצנו וששים לחרותנו:

הלל

סדר פסח כהלכתו כאשר זכינו לעשותו כן נזכה לסדר אותו

קרב יום ויעלו
פדויים לציון ברנה

פסח
כורי - ים

